

Henry A Gjelstrup
Storegade 12, st.
6261 Bredebro

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 41757
Ref. cahas
Den 28. juli 2026

Dispensation til genopførelse og udvidelse af sommerhus inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at nedrive og genopføre et sommerhus og der er søgt om dispensation til at opføre et skur og anlægge en terrasse inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 231, Hjerpsted Ejerlav, Hjerpsted, Skiffervej 2, 6280 Højer i Tønder Kommune

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til at genopføre og udvide sommerhuset.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Kystdirektoratet har vurderet, at arealet hvorpå det ansøgte skur og den ansøgte terrasse ønskes placeret, er lovligt etableret have i henhold til naturbeskyttelsesloven (se bilag 4). Den ansøgte terrasse vil være underordnet sommerhuset i størrelsen og vil opføres uden rækværk/hegn, ligesom den vil anlægges i sammenhæng med sommerhuset og i niveau med terrænet. Det ansøgte skur ønskes opført med et areal på 10 m² og det ønskes placeret inden for 15 meters afstand fra sommerhuset. Kystdirektoratet har på den baggrund vurderet, at det ansøgte skur og den ansøgte terrasse er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 3 og derfor ikke kræver en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Vilkår for afgørelsen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

Sommerhusets tilbygning på 8,8 m² og det fritliggende udhus (bygning 3 i BBR) skal fjernes, før sommerhuset kan udvides og før det ansøgte skur kan opføres.

Kystdirektoratet tinglyser ovennævnte vilkår på ejendommen efter klagefristens udløb. Tinglysningen sker for ejers regning jf. naturbeskyttelseslovens § 66. Hvis der klages over dispensationen, sker tinglysningen kun, såfremt Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster dispensationen.

Når tilbygningen og udhuset er fjernet, kan vilkåret aflyses fra tingbogen igen.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ovennævnte ejendom består af et sommerhus og to udhuse beliggende inden for den oprindelige 100-meter strandbeskyttelseslinje omkring 15 meter fra kysten. Sommerhuset har ifølge BBR et samlet boligareal på 28 m². Huset var oprindeligt en garage, men der blev i 2001 givet dispensation til at anvende bygningen som fritidshus, efter ejendommens tidligere/oprindelige sommerhus, der var placeret tættere på kysten, blev stormskadet og revet ned.

Fig. 1. Ortofoto af ejendommen fra foråret 2025. Den orange linje markerer den udvidede 300-meter strandbeskyttelseslinje, mens den gule linje markerer den

oprindelige 100-meter strandbeskyttelseslinje. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange prikker. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Den ansøgte matrikel er markeret med rødt, og placeringen af det ansøgte sommerhus er markeret med blå prik.

Fig. 2. Nærmere ortofoto af ejendommen fra foråret 2025, som viser den ansøgte ejendoms bebyggelse.

Af ansøgningsmaterialet og af Kystdirektoratets arkiv fremgår det også, at der i 2003 blev givet dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til en tilbygning på i alt 8,8 m² bestående af et badeværelse på omtrent 3,5 m² og et skur på ca. 4,8 m².

Ejendommen har derudover et fritliggende udhus på 6 m².

Ansøger som repræsenterer ejendommens ejer i nærværende sag, arkitektfirmaet Arkitekter Syd, har oplyst, at det fritliggende skur og sommerhusets tilbygning på 8,8 m² indeholdende toilet og skur vil fjernes. Som erstatning herfor, ønskes den øvrige del af sommerhuset udvidet med i alt 8,5 m² til isolering og til at inddrage badeværelset i denne del. Det nye badeværelse opføres med et areal på 5 m².

Som erstatning for de to nedrevne udhuse ansøges der om at opføre et skur på 10 m² som vil blive placeret der, hvor ejendommens nuværende fritliggende udhus er placeret.

Fig. 3. Situationsplan over nuværende og ansøgt bebyggelse. Det ansøgte skur er ikke indtegnet, men vil blive opført, hvor bygning 3 i dag står.

Fig. 4. Plantegning over det eksisterende sommerhus indsendt af ansøger. Ansøger har oplyst, at den fritliggende bygning er et skur, ikke et anneks.

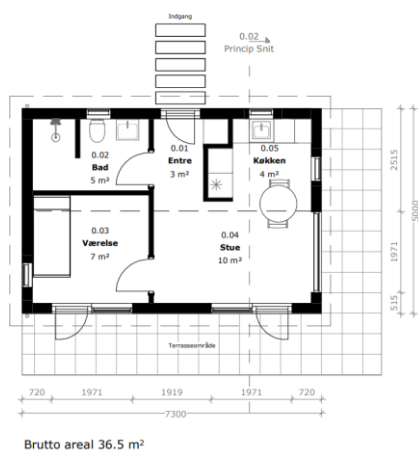

Fig. 5. Plantegning over det ansøgte sommerhus indsendt af ansøger.

Sommerhuset vil opføres med et vinduesareal og en udformning tilsvarende det eksisterende sommerhus. Det nye hus vil dog opføres med en mere gennemgående/ensartet tagflade, eftersom tilbygningen på det nuværende sommerhus fjernes (se fig. 6 og 7).

Fig. 6. Skråfotos af ejendommens eksisterende sommerhus, hvor facaderne omtrent kan ses.

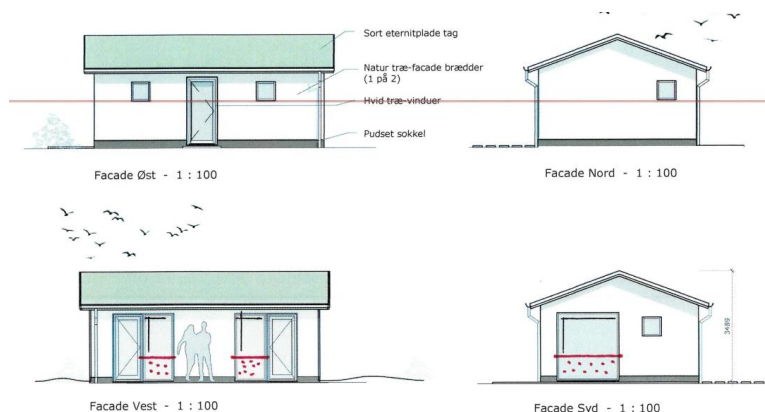

Fig. 7. Facadetegninger af det ansøgte sommerhus indsendt af ansøger. De røde markeringer viser brystninger under vinduerne, som er indtegnet efter Kystdirektoratet bad ansøger og bygherre om at reducere glasarealet.

Det eksisterende sommerhus har en kiphøjde på omtrent 3,6 meter og det ansøgte sommerhus vil opføres med en kiphøjde på 3,5 meter. Ansøger har oplyst, at det nuværende sommerhus har en facadehøjde på 2,5 meter og at det ansøgte sommerhus også vil opføres med en facadehøjde på 2,5 meter.

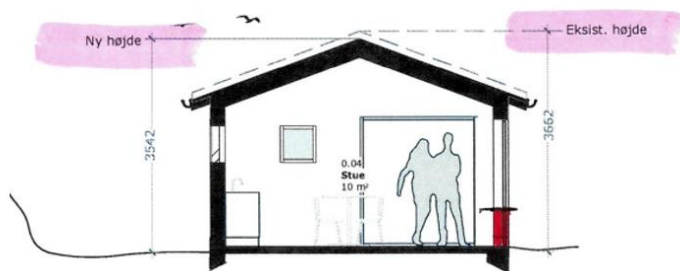

Fig. 8. tegning indsendt af ansøger som viser højde på det eksisterende og det ansøgte sommerhus.

Den ansøgte matrikel er i sin helhed beliggende inden for et kulturarvsareal med fredede fortidsminder. Kystdirektoratets afgørelse videregives af den grund til Slots- og Kulturstyrelsen til orientering.

Den ansøgte matrikel ligger inden for et fredet område, hvorfor Kystdirektoratets afgørelse videregives til Fredningsnævnet for Sydjylland (den sydlige del).

Et mindre område af matriklen ligger inden for Nationalpark Vadehavet – afgørelsen videregives af den grund til nationalparken til orientering.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

En lille del af den ansøgte matrikel er beliggende inden for Natura 2000- område nr. 89, Vadehavet, som er ligger vest for ejendommen. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 78 og fuglebeskyttelsesområde nr. 57. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 27.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at det ansøgte ikke berører arealer med habitatnaturtyper eller levesteder for fugle på udpegningsgrundlaget, og der ikke opstår emissioner, der ville kunne påvirke habitatnatur. Arterne på udpegningsgrundlaget er knyttet til havet eller vandløb, og for fuglenes vedkommende strand, strandeng eller vådområder, som ikke berøres af det ansøgte.

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ligger op til et potentielt levested for bilag IV-arter.

På ejendommen, samt på nabomatriklerne, ligger i alt tre småsøer, som vurderes potentielt levested for padder, og hvor der tidligere er registreret løgfrø. Inden for 10x10 km er der desuden registreret, spidssnudet frø, odder og markfirben. Det vurderes, at søerne er potentielle ynglesteder for løgfrø og spidssnudet frø. Vandhullerne er dog ikke en del af det ansøgte projekt, og projektet påvirker ikke hydrologien i området.

Som rastesteder foretrækker løgfrø det åbne land omkring ynglestedet med sandet jordbund samt dyrkede marker, hvor frøen graver sig ned. Spidssnudet frø foretrækker sammenhængende naturområder som levested resten af året, men kan også grave sig ned til overvintring på bar mark eller overvintre på bunden af vandhullet. Det nærmeste potentielle rastested vurderes dermed at være selve vandhullerne samt tilstødende græsmarker eller musehuller i nærmeste jorddiger. Ingen af disse påvirkes af det ansøgte.

Odder er tilknyttet vandløb og vurderes derfor ikke berørt af projektet. Markfirben kan potentielt yngle og raste på den vestvendte kystskrænt tæt ved det ansøgte, som dog ikke berøres eller påvirkes af projektet.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Dispensation til genopførelse og udvidelse af sommerhus

Efter administrativ praksis meddeles der som udgangspunkt ikke dispensation til opførelse af ny bebyggelse inden for strandbeskyttelseslinjen, medmindre der er tale om udskiftning af eksisterende bebyggelse med et nyt med omtrent samme placering, størrelse, funktion og udformning. Det er ligeledes en forudsætning, at den eksisterende bygning ikke er så forfalden, at den ikke repræsenterer nogen værdi af betydning, dvs. at bygningen er en ruin. Det er desuden et krav, at den genopførte bygning anvendes til samme formål som den tidligere bygning.

Ved genopførelse af bebyggelse er det slutteligt et vilkår, at der er tidsmæssig kontinuitet fra den tidligere bygning til den nye. Med tidsmæssig kontinuitet menes, at der i udgangspunktet højst må være gået tre år fra den tidligere bygning er blevet fjernet til den nye bygning opføres.

Hvad angår sommerhusets placering, udformning og anvendelse, vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte falder under ovennævnte praksis. Kystdirektoratet har i vurderingen lagt vægt på, at sommerhuset vil genopføres på samme placering som det eksisterende og vil opføres med et glasareal og en udformning, der omtrent svarer til det eksisterende sommerhus. Derudover vil huset fortsat have status som sommerhus.

Hvad angår husets størrelse, bemærker Kystdirektoratet, at der efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 3, nr. 3 kan meddeles dispensation til en mindre om- eller tilbygning af sommerhuse inden for strandbeskyttelseslinjen med henblik på modernisering og udvidelse af eksisterende toilet- og bedefaciliteter med op til 8 m². Inden for både strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen kan der til sommerhuse under 40 m² dispenseres til en udvidelse til forbedring af både eksisterende badeværelse og eksisterende køkken. Udvidelsen af badeværelse og køkken må tilsammen højst udgøre 8 m².

Efter praksis kan der tillige dispenseres til en mindre arealudvidelse til isolering af sommerhuse og helårsboliger. Der kan efter praksis laves en udvidelse svarende til, hvad der er nødvendigt for 25 cm isolering af huset.

Det er i nærværende sag blevet oplyst, at sommerhusets tilbygning med det eksisterende badeværelse vil blive fjernet for derefter at blive integreret i den øvrige del af huset. Huset vil af den grund udvides med i alt 8,5 m² til både isolering og badeværelse. Kystdirektoratet vurderer på baggrund heraf, at den ansøgte arealudvidelse falder under ovennævnte praksis.

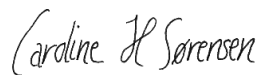
Kystdirektoratet vurderer afslutningsvis, at det ansøgte sommerhus ikke vil få en betydelig større negativ påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet end det eksisterende hus. Kystdirektoratet har i vurderingen lagt vægt på, at huset vil opføres med en lavere bygningshøjde og et tilsvarende vinduesareal som det eksisterende sommerhus. I kraft af at den nuværende tilbygning fjernes, vil huset ligeledes opføres med en ensartet og gennemgående tagkonstruktion, hvilket efter

Kystdirektoratets vurdering, vil give huset et mere ensartet og harmonisk udtryk og udformning.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til at udvide sommerhuset med 8,5 m² til badeværelse og isolering.

Med venlig hilsen

Caroline Hamborg Sørensen
Naturbeskyttelse
+45 20 46 91 73
cahas@kyst.dk

Bilagsgliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Bilag 4: Lovligt etableret have

Afgørelsen er også sendt til:

- Tønder Kommune, toender@toender.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Tønder, dntoender-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydvestjylland, sydvestjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Tønder, toender@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Nationalpark Vadehavet, Nationalpark Vadehavet, vadehavet@danmarksnationalparker.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 89, Vadehavet

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystkint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid kilt (2120)	Grå/grøn kilt* (2130)
	Klitthede* (2140)	Havtomklit (2160)
	Gråskilt (2170)	Skovklit (2180)
	Klitflavning (2190)	Visse-indlandskilt (2310)
	Græs-indlandskilt (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålealge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebrømme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Snæbel* (1113)
	Stavsil (1103)	Odder (1355)
	Gråseæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 57		
Fugle:	Pibesvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Blisgås (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Gravand (T)	Gråand (T)
	Spidsand (T)	Skeand (T)
	Pibeand (T)	Krikand (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Havørn (T)	Blå kærhøg (T)
	Vandrefalk (T)	Klyde (TY)
	Strandskade (T)	Hvidbrystet præstekrave (TY)
	Højle (T)	Strandhøjle (T)
	Islandsk ryle (T)	Sandløber (T)
	Almindelig ryle (T)	Rødben (T)
	Sortklire (T)	Hvidklire (T)
	Lille Kobbersneppe (T)	Stor regnspe (T)
	Storspe (T)	Dværgmåge (T)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (TY)
	Sandterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Blåhals (Y)	

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

Bilag 4: Lovligt etableret have

Inden for strandbeskyttelseslinjen er en "lovlig etableret have" et areal, der ligger i tilknytning til en bolig eller et sommerhus og som er undergivet en vis kultivering eller vedligeholdelse og ikke længere dyrkes eller anvendes landbrugsmæssigt, jf. naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 4.

Inden for den oprindelige 100-meter strandbeskyttelseslinje, som blev indført i 1937 og som størstedelen af denne ejendom er beliggende inden for, betragtes en have som lovligt etableret, hvis den blev anlagt på baggrund af en forudgående dispensation eller hvis den blev etableret før 1. januar 1968, hvor bebyggelsesforbuddet inden for strandbeskyttelseslinjen blev udvidet til også at omfatte terrænændringer, beplantning, hegning, opsætning af campingvogne mm.

En have inden for strandbeskyttelseslinjen betragtes derudover kun som lovligt etableret, hvis arealet kontinuerligt har været og stadig bliver opretholdt som have.

Som nævnt tidligere er ejendommens have i nærværende sag beliggende inden for den oprindelige strandbeskyttelseslinje og der foreligger ikke nogen dispensation til haven. Den del af matriklens areal der kan betragtes som "lovligt etableret have", skal derfor kontinuerligt have været kultiveret og ikke have været drevet landbrugsmæssigt siden 1. januar 1968.

Kystdirektoratet har gennemgået ortofotos af ejendommen fra 1954 og frem til i dag. Af gennemgangen kan Kystdirektoratet udlede, at kun dele af matriklens udendørsareal har været kultiveret og ikke drevet landbrugsmæssigt frem til i dag. Kystdirektoratet har ikke kunnet finde et tydeligt foto af ejendommen fra 1968, men på et skråfoto af ejendommen fra 1958 ses en del af arealet omkring det daværende sommerhus at være blevet taget i brug som have (se fig. 9). Kystdirektoratet kan ligeledes på luftfotos fra 1973 og frem til i dag se, at den omtrent samme del af ejendommen kontinuerligt har været kultiveret og har i disse år ikke været drevet landbrugsmæssigt. Kystdirektoratet vurderer på den baggrund, at dette areal kan anses for at være lovligt etableret have i henhold til naturbeskyttelsesloven (se fig. 11).

Se fig. 9. Fotograf af ejendommen fra 1958 hentet fra Danmark set fra luften, hvorpå ejendommens tidligere/oprindelige sommerhus og kultiveringen omkring det kan ses.

Fig. 10. Luftfoto af ejendommen fra 1973 hentet fra Tønder Kommunes luftfotos, hvorpå et mindre areal omkring det daværende sommerhus og udhus ses at være kultiveret og formentlig taget i brug som have.

Fig. 11. Luftfoto af ejendommen fra foråret 2025, hvorpå det omtrentlige areal, som Kystdirektoratet har vurderet til at være lovligt etableret have iht. Naturbeskyttelsesloven, er markeret med den røde linje.